

VALSTYBINĖ MOKESČIŲ INSPEKCIJA PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS

Apskričių valstybinėms mokesčių
inspekcijoms

Nr.

APIE GYVENTOJŲ PAREIGĄ PERSKAIČIUOTI 2025 M. METINĮ NEAPMOKESTINAMĄJĮ PAJAMŲ DYDĮ IR PAJAMŲ MOKESTĮ

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM) primena, kad nuolatiniais Lietuvos gyventojams (toliau – gyventojams) pareiga deklaruoti 2025 m. metines pajamas ir sumokėti gyventojų pajamų mokestį (toliau – GPM) atsiranda ne tik dėl gautų pajamų, nuo kurių pajamų mokestį turi sumokėti jie patys (t. y. nuo pajamų, pagal mokesčio sumokėjimo tvarką priskiriamų B klasės pajamoms), bet ir dėl šių Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPMĮ) 27 straipsnyje nustatytų priežasčių:

- sumažėjusio metinio neapmokestinamojo pajamų dydžio (toliau – NPD),
- pajamoms viršijus 126 532,80 eurų (60 VDU¹) arba 253 065,60 eurų (120 VDU) sumą, nes nuo viršijančios pajamų dalies mokestis turi būti sumokamas, taikant progresinį GPM tarifą.

Apie metinio NPD perskaičiavimą.

Kokiais atvejais privaloma perskaičiuoti metinį NPD?

Gyventojai, kuriems darbo užmokesčio gavimo vietoje per kalendorinius metus pritaikytą NPD suma yra didesnė už GPMĮ 20 straipsnyje nustatyta tvarka apskaičiuotą metinį NPD, privalo deklaruoti metines pajamas ir perskaičiuoti metinį NPD. Nuo skirtumo, apskaičiuoto iš per metus pritaikytos NPD sumos atėmus taikytiną metinį NPD, gyventojas turi sumokėti GPM.

Kodėl sumažėja metinis NPD?

Kalendoriniais metais įmonėje (įstaigoje) mėnesio NPD yra taikomas, atsižvelgiant tik į darbo užmokesčio (su priedais bei priemokomis) bei ligos išmokos už dvi pirmąsias ligos dienas sumą, o metinis NPD – atsižvelgiant į metinę visų² apmokestinamųjų pajamų sumą.

Metinis NPD sumažėja dėl iš dviejų ar kelių darbdavių gauto darbo užmokesčio, dėl kintamo darbo užmokesčio, gautų vienkartinių priedų bei premijų, autorinių atlyginimų, tantjemų, pajamų iš įregistruotos individualios veiklos, dividendų, nuomos ir kitokių apmokestinamųjų pajamų gavimo. Metinio NPD sumažėjimą lemia ir gautos ligos išmokos, nes darbdavys mėnesio NPD pritaiko,

¹ Vidutinio šalies darbo užmokesčio dydžio suma, taikoma apdraustųjų asmenų 2025 m. valstybinio socialinio draudimo įmokų bazei skaičiuoti. 1 VDU 2025 m. – 2 108,88 Eur.

² Išskyrus pajamas iš veiklos pagal verslo liudijimą, ne individualios veiklos atliekų pardavimo pajamas (apmokestinamas 5 proc.), išmokas, išmokėtas pasibaigus gyvybės draudimo ar pensijų kaupimo sutarčiai arba ją nutraukus, lygias sumokėtoms įmokoms.

atsižvelgęs į jo paties išmokamą mėnesio darbo užmokesčio ir ligos išmokos už pirmąsias dvi ligos dienas sumą, į kurią Sodros mokamos ligos išmokos neįskaičiuojamos.

Svarbu tai, kad už metinio NPD perskaičiavimą yra atsakingas pats gyventojas.

Kaip apskaičiuojami 2025 m. taikomi metiniai NPD?

Gyventojams, kurių metinių apmokestinamųjų pajamų (toliau – GMP) bendra suma neviršija 12 456 eurų (t. y. dvylikos MMA³ dydžių sumos, galiojusios 2025 m. sausio 1 d.), metinis NPD yra 8 964 eurų.

Gyventojams, kurių GMP yra didesnė nei 12 456 eurai, bet neviršija 28 647,48 eurų, metinis NPD apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\text{Metinis NPD} = 8\,964 - 0,49 \times (\text{GMP} - 12\,456 \text{ eurų}).$$

Gyventojams, kurių GMP yra didesnė nei 28 647,48 eurai, bet mažesnė nei 34 370,67 euro, metinis NPD apskaičiuojamas pagal šią formulę:

$$\text{Metinis NPD} = 4\,800 - 0,18 \times (\text{GMP} - 7\,704 \text{ eurų}).$$

Gyventojams, kuriems nustatytas 30 - 55 procentų dalyvumo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – 30-55 procentų darbingumo lygis ar vidutinių ar nedidelių specialiųjų poreikių lygis), ar gyventojams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas vidutinio ar lengvo neįgalumo lygis, taikytinas 1 057 eurų mėnesio NPD. Tokiems gyventojams, teisę į didesnę NPD turėjusiems visą 2025 m. mokestinį laikotarpį, taikytinas metinis NPD yra 12 684 eurai (1 057 Eur x 12 mėn.), neatsižvelgiant į GMP sumą.

Gyventojams, kuriems nustatytas 0-25 procentų dalyvumo lygis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – 0-25 procentų darbingumo lygis ar didelių specialiųjų poreikių lygis), ar gyventojams, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka yra nustatytas sunkaus neįgalumo lygis, taikytinas 1 127 eurų mėnesio NPD. Tokiems gyventojams, teisę į didesnę NPD turėjusiems visą 2025 m. mokestinį laikotarpį, taikytinas metinis NPD yra 13 524 eurai (1 127 Eur x 12 mėn.), neatsižvelgiant į GMP sumą.

Kas gali susigrąžinti GPM?

Pasinaudoję metinio NPD lengvata, susigrąžinti GPM dalį gali gyventojai, dirbę ne visus 2025 metus, taip pat tie, kuriems NPD nebuvo taikytas, išmokant kiekvieno mėnesio darbo užmokesį, arba kurie darbdaviams nebuvo pateikę prašymo taikyti NPD. Susigrąžinti nuo darbo užmokesčio išskaičiuoto GPM dalį taip pat gali asmenys su negalia, kuriems 2025 m. nebuvo pritaikyti didesni (1 057 ar 1 127 eurų) mėnesio NPD.

Kaip perskaičiuojamas metinis NPD ir GPM?

Metinis NPD ir GPM perskaičiuojami nuolatinio Lietuvos gyventojų pateiktoje metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje⁴.

Patogiausia ir paprasčiausia užpildyti bei pateikti deklaraciją elektroniniu būdu per VMI Elektroninio deklaravimo informacinę sistemą (<https://deklaravimas.vmi.lt/>), pasinaudojus vedliu. Metinių pajamų, taikytino metinio NPD, mokėtino ar grąžintino GPM sumos vedliu užpildomoje deklaracijoje yra apskaičiuojamos automatiškai.

Tik su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (arba jų ir neapmokestinamųjų pajamų) gavę gyventojai taikytino metinio NPD, mokėtino ar grąžintino GPM

³ Minimali mėnesinė alga; 2025 m. – 1 038 eurų.

⁴ Pavyzdinės pajamų mokesčio deklaracijos GPM311 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gruodžio 12 d. įsakymu Nr. VA-93.

sumas gali apskaičiuoti savarankiškai, pasinaudoję VMI interneto svetainėje skelbiama metinio NPD skaičiuokle: [Metinio neapmokestinamojo pajamų dydžio skaičiuoklė - VMI](#).

Apie prievolę perskaičiuoti GPM, taikant progresinius GPM tarifus.

2025 m. pajamoms viršijus tam tikrus dydžius, taikomas progresinis GPM tarifas. Tokiais atvejais perskaičiuoti GPM ir papildomai sumokėti deklaracijoje apskaičiuotą GPM sumą pareiga tenka pačiam gyventojui net ir tais atvejais, kai gautos pajamos pagal mokesčio sumokėjimo tvarką yra priskiriamos gyventojų A klasės pajamoms, nuo kurių GPM dalį jau yra išskaičiavęs mokesčių išskaičiuojantis asmuo.

Taikant progresinius mokesčio tarifus, perskaičiuoti ir sumokėti GPM privaloma, kai:

2025 m. gautų šių pajamų bendra suma yra didesnė nei 60 VDU suma – 126 532,80 eurų:

- su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusių pajamų (neįskaitant apskaičiuotų už 2018 m. ar ankstesnius metus);
- tantjemų ar atlygio už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete;
- iš darbdavio gautų autorinių atlyginimų; – mažosios bendrijos vadovo (ne nario) pagal civilinę paslaugų sutartį už vadovavimą mažajai bendrijai.

Nuo 126 532,80 Eur viršijančios tokių pajamų sumos, taikant 32 proc. GPM tarifą, gyventojas privalo sumokėti pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotą GPM sumą.

1 pavyzdys:

2025 m. gyventojas iš Lietuvos įmonių gavo:

60 000 Eur darbo užmokestį;

100 000 Eur tantjemų.

Iš viso: 160 000 Eur.

Išmokas išmokėjusios įmonės išskaičiavo 32 000 Eur GPM (20 proc.).

GPM apskaičiuojamas taip:

Nuo 126 532,80 Eur sumos (60 VDU) – 25 306,56 Eur (20 proc.),

nuo 33 467,20 Eur (160 000 – 126 532,80) sumos – 10 709,50 Eur (32 proc.).

Nuo 33 467,20 Eur pajamų sumos buvo išskaičiuotas 6 693,44 Eur (20 proc.) GPM.

Gyventojas turi deklaruoti metines pajamas ir sumokėti metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotą 4 016,06 Eur (10 709,50 – 6 693,44) GPM sumą.

Gautų šių pajamų suma yra didesnė nei 120 VDU suma – 253 065,60 eurų:

- autorinių atlyginimų (gautų ne iš darbdavio);
- honorarų;
- turto pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn;
- turto nuomos;
- mažosios bendrijos vadovo (nario) pagal civilinę paslaugų sutartį už vadovavimą mažajai bendrijai;
- kitų pajamų ne iš darbo santykių (išskyrus tantjemų ar atlygio už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, iš darbdavio gautų autorinių atlyginimų, mažosios bendrijos vadovo (ne nario) pagal civilinę paslaugų sutartį už vadovavimą mažajai bendrijai, taip pat pajamas iš

paskirstytojo pelno, individualios veiklos pajamas, ligos, motinystės, tėvystės, vaiko priežiūros ir ilgalaikio darbo išmokas).

2 pavyzdys:

2025 m. gyventojas gavo:

70 000 Eur – už išnuomotą turtą;

100 000 Eur – už parduotą žemę, neišlaikytą nuosavybėje 10 metų (pajamos perskaičiuotos, atėmus įsigijimo išlaidas);

85 000 Eur – autorinį atlyginimą ne iš darbdavio;

20 000 Eur – gyvybės draudimo išmokų, nepriskirtų neapmokestinamosioms pajamoms.

Iš viso: 275 000 Eur.

GPM apskaičiuojamas taip:

Nuo 253 065,60 Eur (120 VDU) sumos – 37 959,84 Eur (15 proc.), nuo 21 934,40 Eur (275 000 – 253 065,60) sumos – 4 386,88 Eur (20 proc.).

Gyventojas turi deklaruoti metines pajamas ir sumokėti metinėje pajamų mokesčio deklaracijoje apskaičiuotą GPM.

Iki 2026 m. gegužės 4 d. gyventojai turi pateikti mokesčių administratoriui 2025 m. mokestinio laikotarpio pajamų mokesčio deklaracijas ir sumokėti jose apskaičiuotą GPM.

Asmenys, nuolatinais Lietuvos gyventojais tapę dėl per dvejus vienas paskui kitą einančius kalendorinius metus Lietuvoje išbūtų 280 dienų skaičiaus ir vienais iš jų – ne mažiau nei 90 dienų, tų kalendorinių metų, kuriais jie atvyko į Lietuvą, pajamų mokesčio deklaracijas privalo pateikti iki kitų po atvykimo metų gruodžio 31 dienos (2025 m. atvykusieji į Lietuvą – iki 2026 m. gruodžio 31 dienos).

Teisės departamento direktorė

Rasa Virvilienė

